

01. BOLLER MØLLE

Arkiv reg. no.: 10.01.01

TAARS SOGN, BØRGLUM HERRED

HJØRRING AMT

+~~Ø~~

MATR. NO.:

SYNONYM:

KORT SNIT:

FTM/NEG. NO.

EVT. FREDNING:

ALMENT IØVRIGT: ~~~~~> Boller Mølleby - Vggerby Aa

- +~~Ø~~ - Boller Vandmølle er oprettet som gårdmølle, - senere
Kvindemølle for hovedgården Boller.
- hvoraa den oprindelige grundlæggelse har fundet
sted vides ikke, men møllen nævnes i matr. 1664 og
1688

- møllet var i drift til 1952

1982 skred stuehuset sammen under restaurering. Af møllehuset
er idag ingen spor.

NUV. EJER:

REGISTRANT: BERTIL LARSEN

DATE: 20. Juni 1966/ff.

09
03.01.88

Bertil Larsen
DK-8260 VIBY J.

Her var en vandmølle allerede for 350 år siden

Af Niels Jørgen Tortzen

»Boller Mølle« nævnes allerede i 1633. I 1688 blev en vandmølle sat i skat på matriklen - og der kørte vistnok et møllehjul her på stedet ved Boller møllebæk helt op til omkring 1900. Ca. 1920 blev mølledammen udtørret - for så 60 år efter at genopstå som Boller sø.

De, der i denne tid tager en skøjtetur på søen, bemærker måske, at det gamle møllehus er i en slem forfatning, ja nærmest en ruin. Der skete nemlig det i sommer, da en ny ejer, tømrer Frode Berling Jørgensen, Biersted, ville sikre huset med en indvendig skalmur, at ydermuren simpelhen faldt sammen.

□ I gammel stil

Men da havde den selvfølgelig

lig også holdt i 84 år, og stedet er fugtigt. Men indtil for 12-15 år siden var huset dog i en sådan stand, at det var beboeligt. Nu har det stået tomt i en årække.

Det er den nye ejers hensigt at genopbygge huset i den gamle stil, dvs. så det igen bliver hvidkalket. Det var det til for nogle år siden, da der blev malet bindingsværks-striber på det.

Tømreren er klar over, at det er et meget idyllisk sted, han er blevet ejer af - med en have, hvorigennem Boller møllebæk snor sig. Så det vil han holde i hævd.

□ Hvem ved mere?

I Hjørring kommune oplyser man, at huset ikke er på listen over fredede ejendomme i

kommunen. Man kan se, at det er bygget i 1900.

I Det nye lokalhistoriske arkiv i Tårs har formanden, Gunnar Villumsen fundet de ældste oplysninger frem, som vi bringer i indledningen. Han kan af et par gamle kort se, at Boller mølle er vist på stedet i 1864 og igen i 1886 er der et symbol for vandmølle.

Det kunne altså se ud, som om huset fra 1900 virkelig kan have været selve møllehuset, selv om der ikke mere er rester af møllehjulet. Ved bredden af bækken har dog naboen, Valdemar Karlsen, nylig fundet en halv møllesten.

På den måde er det formentlig det sidste gamle vandmøllehus - altså beboelsen til en vandmølle - der er tilbage i Hjørring kommune, som ikke i

ny tid har rummet ret mange vandmøller.

Lokalhistorisk arkiv i Tårs er meget interesseret i at få mere at vide af gamle mennesker, som kan huske noget om vandmøllen. Da Boller sø blev anlagt, kunne VT gengive en beretning fra en ældre tårsborger om, hvordan man i gamle dage havde sejlet mælken fra Boller over mølledammen til Tårs mejeri.

□ Først skilt ud i 1982

Valdemar Karlsen kan fortælle, at der var lersten inderst i det gamle hus, da restaureringen begyndte. Det er flere gange blevet forsøgt at få skilt møllehuset på Bollervej 50 fra nr. 48, hvor den moderne villa, som Karlsen bor i, ligger. Det lykkedes først i 1981, da Karlens købte huset.

Vandmøllen hørte i øvrigt indtil 1952 under Boller hovedgård, naboen til den anden side.

Flere ejere har i årenes løb søgt om at måtte rive huset ned, men har fået nej fra kommunen. Og det har der altså været god grund til - selv om det også har vist sig, at huset er i ringe forfatning.

tz

Den sidste rest af en vandmølle i Hjørring kommune, Boller møllehus ved Boller sø, er nærmest en ruin. Men en tømrer fra Biersted vil ikke give op på halvvejen, men sætte det 85 år gamle hus i stand (Foto: Axel Søgaard).

Bertil Larsen

DK-8260 VIBY J.

VANDMØLLENS TIDENDE
13. JAN. 1985

003
271286